

THE GREEN MAN COMETH

เรื่อง บริญญา รุ่นประพันธ์
เรื่องเบริง พฤทธิมณี
ภาพ S.Guy

หากคุณเคยได้ย่างก้าวผ่านทางเข้าหลักของห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน คุณคงเคยได้เห็นอิฐสายตาขึ้นไปซึ่งสวนแนวตั้งที่อยู่เบื้องบนศิริระ สวนแนวตั้งอันตระการตา นั่นคือ ผลงานของ Patrick Blanc ผู้สร้างชีว塞ียงเลื่องลือกลไปทั่วโลก ด้วยผลงานการออกแนวสวนแนวตั้งที่ช่วยเติมเสน่ห์สีเขียวให้กับพื้นที่ใจกลางเมือง

เมื่อคุณได้พบกับแพทริคเป็นครั้งแรก รับรองว่าคุณจะไม่มีวันลืมเขา แพทริคเป็นคนที่มีพลังขับเคลื่อนในตัวสูง ตัวจริงของเขามีแต่จากภาพที่คุณอาจจะเคยเห็นตามสื่อต่างๆ มา บ้าง เดือที่เขาร่วมใจจะต้องมีสีเขียวแฉมอยู่นิดๆ เช่น พร้อมกับผมที่ถูกข้อมัดด้วยสีเขียวสดเพื่อแสดงออกถึงความรักและทุ่มเทที่เขามีต่อโลก แห่งพืชพันธุ์พุกพ่า

เมื่อเขายานแพทริคว่า เขามองตัวเองเป็นนักวิทยาศาสตร์ หรือ ศิลปิน เขายังคำตอบว่า

“ผมเป็นนักพุกพ่าศาสตร์ครับ”

เราได้พบกับเขามีครั้งที่เขาเดินทางมาบรรยายที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษสำเนียงฝรั่งเศสที่เปล่งอุ่นมาอย่างรวดเร็วด้วยพลังงานอันล้นบริ่งและความกระตือรือร้นขั้นสูงสุด โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยพยายามใดๆ เป็นตัวช่วย

— *Patrick Blanc*

ในขณะที่เขายังอยู่วัยรุ่นในยุคปลาย '60s Patrick Blanc ค้นพบสวนแนวตั้ง ในฐานะที่กรองน้ำชีวภาพให้แก่คุ้ปล่าที่ตกแต่งด้วยพืชพันธุ์ไม่น้ำในเขตวัดของเข้า ที่ซึ่งต้นไม้เจริญเติบโตได้ด้วยสารอาหารจากของเสียที่ปลากัดถ่ายออกมากลายเป็นวงจรระบบในเวชนาดอยู่สวน

ระหว่างที่เขาทำการสำรวจพืชในมหาวิทยาลัยเขาได้มาเยือนปารีสในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างประเทศไทยเพื่อสังเกตการณ์พืชน้ำในตะกูล Cryptocoryne ซึ่งเจริญเติบโตได้ในสถานที่อยู่ภายใต้ร่มเงาของป่าครึ่งจากนั้นมาไม่นานนักเขาก็ตัดสินใจศึกษาต่อในด้านพฤกษศาสตร์ต่อรุ่น

เข้าสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตเมื่อปี ค.ศ.1978 หัวข้อวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตของเขาก็คือ "การเจริญเติบโตของพืชในตะกูล Aroid ต่อมาในปี ค.ศ.1982 เขายังร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ The National Center of Scientific Research (CNRS) ระหว่างนั้นเขากำลังวิจัยเกี่ยวกับกรรมวิธีการปรับตัวของพืชพรรณในปารีส แต่ต่อมาในปี ค.ศ.1988 ได้ได้ก้าวผ่านดิน และนี่คือหัวข้อของ State Thesis (Doctorat es Sciences) และในปี ค.ศ.1993 เขายังได้รับรางวัล The Botany Prize จาก The French Academy of Science

ระหว่างนี้เขาร่วมพัฒนาแนวคิดเรื่องสวนแนวตั้ง จนกระทั่งได้ขึ้นทะเบียนจดลิขสิทธิ์เมื่อปี ค.ศ.1988 โดยเขาระบุต้นนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ให้เข้ากับวิวัฒนาการปรับตัวของพืชพรรณในปารีส ต่อมาในปี ค.ศ.1986 เขายังได้รับเชิญให้เข้าร่วมงานเทศกาล Chaumont International Garden Festival ในปี ค.ศ.1994 ณ งานนั้นเขายังใช้เสียงให้เป็นที่จดจำได้อย่างรวดเร็ว สีบน้ำมายจากสถาบันศิลปะร่วมสมัยของเห็นความเป็นศิลปินในตัวเข้า และมอบหมายให้เขาร่วมผลงานศิลปะติดตั้งที่ล้วนแล้วแต่มีเอกลักษณ์แตกต่างกันขึ้นมาหลายชิ้น

เมื่อปี ค.ศ.2001 André Putman เชิญแพทริคมาสร้างสรรค์ศิลปะติดตั้งขนาดใหญ่บนหนังทึบของโรงเรียน Pershing Hall ในกรุงปารีส จากการความสำเร็จของผลงานนี้ทำให้สถาปนิกชื่อดังเริ่มจับตามองและสนใจในผลงานของแพทริค ทุกวันนี้ผู้ร่วมงานที่เขานำเสนอและร่วมงานด้วยบ่อยครั้ง คือ Jean Nouvel และ Herzog และ De Meuron นอกจากนี้จากภาระงานกับนักออกแบบอื่นๆ แพทริคยังออกแบบโปรเจกต์ต่างๆ ด้วยตัวเองอีกด้วย

หลายคนคงสงสัยว่า แพทริคสร้างหาพืชพันธุ์ต่างๆ มาสร้างสวนแนวตั้งในสไตล์ของเขาก็

ได้อย่างไร เขาให้คำตอบว่า

"จากการที่ผมฝึกอบรมชาติทำให้ผมค้นพบว่า มีความเป็นไปได้ที่ต้นไม้สามารถเจริญเติบโตได้บนพื้นผืนดินตั้งที่แทบจะไม่มีดินอยู่เลย ตราบใดที่ไม่ขาดน้ำอย่างถาวร อย่างเห็นในป่าเขตวัตน์ หรือป่าไม้เขตอุ่นบนภูเขา ซึ่งพื้นที่ไม่สามารถเจริญเติบโตได้บนพื้นดินและกิ่งก้านของต้นไม้ เช่นเดียวกับในสภาพแวดล้อมที่ปราศจากดิน อาทิ หินทราย โขดหินแกรนิต หินผาหินปูน ถ้า น้ำตก รวมถึงทางลาดชันตามธรรมชาติหรือทางลาดที่มนุษย์สร้างขึ้น สามารถเจริญเติบโตได้บนพื้นดินอย่างที่เคยห่างหาย แต่ก็อยู่ข้างในห้อง"

เมื่อสองสามเดือนที่ผ่านมา เขายังจะเดินทางมาที่จังหวัดระนอง ประเทศไทย และได้เห็น

“ การที่ผมฝึกอบรมค้นพบ ธรรมชาติทำให้ผมค้นพบว่า มีความเป็นไปได้ที่ต้นไม้สามารถเจริญเติบโตได้บนพื้นผืนดินตั้งที่แทบจะไม่มีดินอยู่เลย ตราบใดที่ไม่ขาดน้ำอย่างถาวร **”**

พื้นที่ไม่ขันด้วยกัน ที่งอกบันก้อนหิน ซึ่งเป็นพื้นที่ไม่ที่เขายังไม่เคยเห็นเฉพาะตามหินหันหีบ เท่านั้น ไม่เคยได้เห็นต้นจริงๆ มาก่อน ซึ่งทำให้เขายังคงเดินทางกลับไปอย่างยังและยังทำให้เขารู้สึกดีนั่น เดิน และมีไฟในการทำงานอยู่ตลอด เขายังค้นพบพื้นที่ไม่ส่ายพันธุ์ใหม่ๆ อีกด้วย

เมื่อสองปีที่แล้วแพทริคได้ไปเยือนหมู่เกาะปาลาวัน ประเทศไทยเพื่อทำวิจัยเกี่ยวกับพืชพันธุ์พืชและคืนหายพันธุ์ใหม่ๆ ที่โดยธรรมชาติแล้วสามารถเจริญเติบโตได้เฉพาะบนที่ยังไม่เคยแนวดั้ง แต่พืชสายพันธุ์นั้นบันเป็นพืชชนิดแรกที่ได้รับการตั้งชื่อตามชื่อของเขาว่า "Begonia blancii" ซึ่งนับว่าเป็นเกียรติอย่างสูงสำหรับแพทริค

ในการทำงานทุกครั้ง ถ้าหากเป็นไปได้เขายพยายามใช้พื้นที่ไม่ท้องถิ่นในการติดตั้งหินงานที่อยู่กลางแจ้ง ซึ่งโดยมากแล้วเขามักจะใช้พื้นที่ไม่จากประเทศไทยเพราจะมีความหลากหลาย ง่ายต่อการสร้างสรรค์งาน ในประเทศไทยแพทริคอธิบายให้เราฟังว่า

"ประเทศไทยมีความหลากหลายทางพันธุ์ไม่มากกว่ามาเลเซียเป็นพระว่าทางภาคเหนือของไทยมีพื้นที่ไม่จากการที่มีภูมิอากาศแบบ季風气候 บนดอยอินทนนท์ สำวนภาคกลางก็มีป่าฝนสมัยฤดูฝน (monsoon forest) ลงมาภาคใต้ก็มีพื้นที่ไม่ในเขตวัฒนธรรมมากมายที่เดียว"

แพทริคคืนนั้นว่า "นี่คือความงามที่เดียว" แพทริคคืนนั้นว่า "นี่คือความงามที่เดียว"

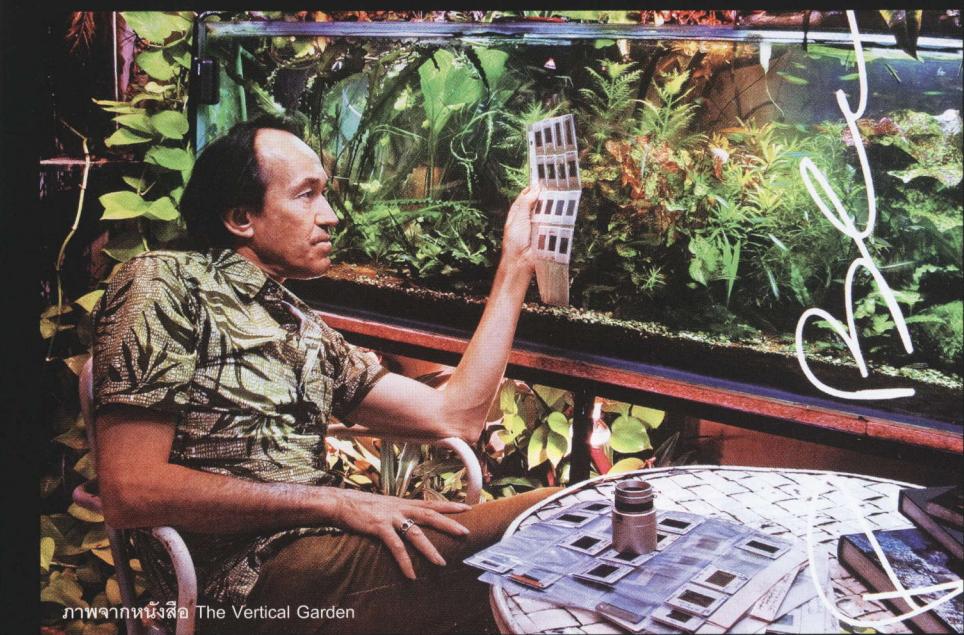
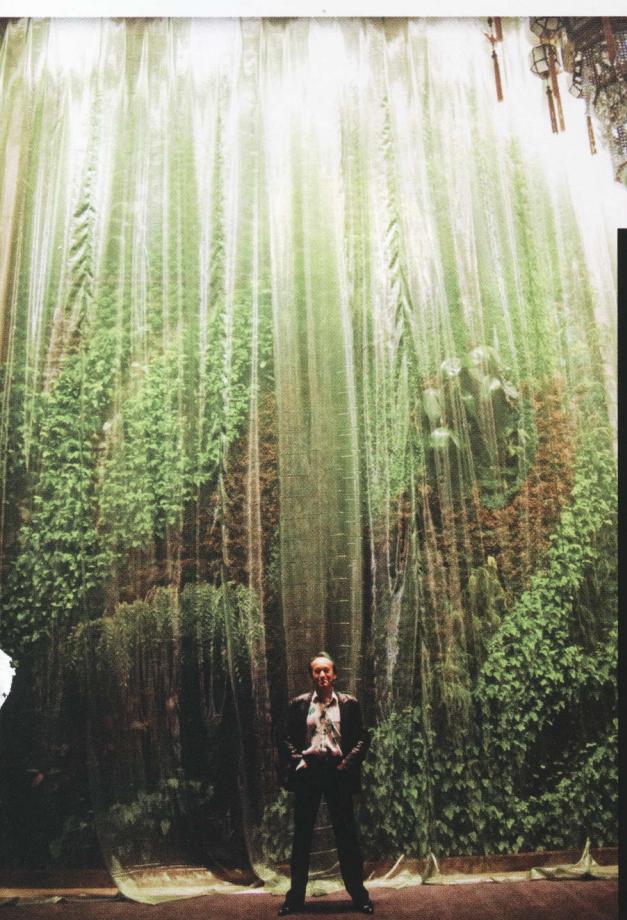
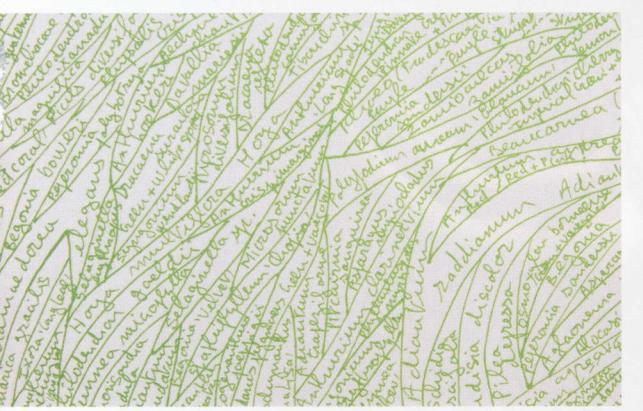
"สำหรับมาจากการเมื่อได้ก้าวเดินที่เราไปแล้วล่อยให้รากไม้ซ่อนในช่องไปในกำแพง รากจะแห้งกระดูกลงไปในน้ำกำแพง ซึ่งอาจจะทำลายโครงสร้างกำแพง และในระยะยาวอาจทำให้โครงสร้างอาคารผิดเพี้ยนไปได้ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือครัวดินในประเทศไทย"

...เพื่อการหลีกเลี่ยงปัญหานี้ ผมแก้ไขโดยการสร้างสวนแนวตั้งที่แยกตัวออกจากผนังอาคารอย่างลึกลับ โดยสร้างสำหรับปลูกต้นไม้ต่างหาก ซึ่งโครงสร้างนี้จะถูกมองเห็นเมื่อคนผ่านมือชื้อที่ห้องผู้คน แต่ห้องผู้คนนั้นจะไม่รับผลกระทบ ต้นไม้กับตัวอาคารจะสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างกลมกลืน

...หัวใจของนวัตกรรมนี้คือที่การให้ความสามารถในการเจริญของงานของรากไม้บนพื้นผืนดิน นอกเหนือจากพื้นดิน ซึ่งไม่ต่างจากธรรมชาติของต้นไม้บ้างชนิดที่สามารถเจริญเติบโตได้บนหินไม้ หรืออสังหาริมทรัพย์ตามชอกหินหันหีบ ลองนึกถึงภาพหน้าผากบ่า เกาะภูเก็ตดูนะครับ จะเห็นได้ว่าบนหน้าผากมักจะมีต้นไม้หลักหลายชนิดขึ้นอยู่เต็มไปหมด เมื่อนักบินเป็นสวนแนวตั้งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น"

แพทริคเก็ตต์ภาพให้เราดูด้วยดินสอ เขายกมือดุดูที่บ่อบอกว่า บริเวณไหนควรใช้ต้นไม้สายพันธุ์ไหน โดยเขียนชื่อพื้นที่ในดินสอไว้ในแต่ละจุด เขายังใช้ความจำอันแม่นยำของเขามาในการเลือกใช้ต้นไม้บนพื้นชนิดจากสายพันธุ์พืชที่นับร้อยสายพันธุ์ ในการออกแบบสวนแนวตั้งแต่ละชิ้นในทุกๆ โปรเจกต์ เขายังเลือกสร้าง "บรรยายกาศ" เป็นหลัก บางที่อาจจะเป็นบรรยายกาศแบบป้ายดินที่เน้นพืชในเขตตัวร้อน เป็นหลัก หรืองานที่ต้องอาศัยมีอุณหภูมิสูงอย่างเช่นกัน"

เขายังมีอย่างภาคภูมิใจในผลงานก่อนจะลงลึกในรายละเอียดต่อไปว่า

ภาพจากหนังสือ The Vertical Garden

“ส่วนแนวตั้งสามารถติดตั้งได้ทั้งภายใน
และภายนอกอาคาร การที่ไม่ต้องอาศัยดิน
ในการปลูกทำให้ระบบการ küll และรักษาต้นไม้มี
น้ำหนักเบา และยังสามารถติดตั้งได้บนผนัง
ทุกรูปแบบ ทุกขนาด และแน่นอนว่าการเลือก
สายพันธุ์ไม่ต้องเป็นไปตามกฎอุตสาหกรรมแต่ละ
ท้องที่

...ส่วนแนวตั้งประกอบไปด้วยสามส่วนด้วยกัน ได้แก่ โครงเหล็กชั้นพื้นที่ และชั้นผ้าสักหลาดสำหรับโครงเหล็กสามารถแขวนบนผนังหรือตั้งบนพื้นก็ได้ เช่นกัน ซึ่งจะสร้างชั้นอาการที่ทำหน้าที่ให้ความร้อนและระบบคูลชับเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนแผ่นพื้นที่หนานหันนี้ เช่นเดียวกับโครงสร้างของตัวเอง ได้แก่ โครงเหล็กชั้นนี้เพิ่มความแข็งแกร่งให้กับโครงสร้างโดยรวม และยังช่วยกันน้ำได้อีกด้วย จากนั้นมาถึงชั้นผ้าสักหลาดที่ทำจากลินโนเพลส์ไม้ถูกนำไปต่อเรียงไว้กับแผ่นพื้นที่ ผ้าสักหลาดชนิดนี้จะไม่ผุหรือร่อนและยังคงทนและคงทนนานในระบบจ่ายน้ำได้อีกด้วย"

ເນື້ອຂອບໃຈມາດີກິ່ນຂັ້ນຕອນນີ້ ອາຈະມີບາງຄນ
ດັ່ງຄວາມເງື່ອງກັບວັດທຸຖານເລືອກໃຫ້ວ່າ ດູແໜ່ອນ
ວ່າຈະໄມ້ໂຮັບສົດທີ່ເປັນມົດຕະກຳສິ່ງແວດລ້ອມເຄາສີຍ
ເລີຍ ຫຶ່ງເຫັນໄດ້ຄລາຍຂໍອສົງສັນຍືນໃນທັນທີທັນໄວ່

“ถ้าหากiformไปใช้สุดคลาสธรรมชาติ สักวันหนึ่งโครงสร้างที่ทำไว้ก็จะเสื่อมลายลงไปในที่สุด ดันไม่ต้องการที่ยืดเงาะ ถ้าหากที่ยืดเงาะ เศรื่อมลายพังทลายลงได้ก็คงไม่ได้แน่”

เกี่ยวกับประเด็นนี้เข้ายังไถ่แสดงความเห็นไว้อย่างน่าสนใจว่า

“ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราใช้สอยกันในชีวิต
ประจำวันล้วนแล้วแต่มาจากธรรมชาติไม่ทาง
ได้ก็ทางหนึ่ง แม้กระตั้งร้อนเย็นที่เราขับอยู่โลหะ
ที่นำมาเป็นวัสดุผลิตภัณฑ์ต้องผ่านการเผาเผา
จากเหมืองแล้วนำมาหลอมละลาย แก้ว
ก็ทำมาจากหินราย พลาสติกและเชือกเพิงต่างๆ
ก็ทำมาจากการปี độcเลี่ยม ซึ่งก็อกรากเนื้อดอกจาก
พืชหากสัตว์ที่ย่อยสลายทับถมกันมากกว่าล้านปี
ประดิ่นสำคัญอยู่ที่มนุษย์เราใช้ทรัพยากรเหล่านี้
นั้นคงไม่หายไป”

สิ่นข้อสองสัญแล้วเขากลับมาซึ่งเจก
ภรรยานุการทำงานของสวนแพรตั้งต่อไป

“ในหลายภัยน์ เผยแพร่คำว่า “ฟันตามธรรมชาติ” อย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการหล่อเลี้ยงด้านไม้ในส่วนแนวตั้ง ดังนั้นคอกเนื้อจากบริเวณน้ำที่มีค่า pH ที่พอดีเหมาะสม และแร่ธาตุ สารอาหารต่างๆ ที่ถูกสูบขึ้นมาจากการกัดกินบ่อยๆ ที่ติดตั้งไปได้ด้านล่างสุดของผนัง และเมื่อพะวงอาทิตย์ขึ้น หรือเมื่อแสงอาทิตย์ส่องมากระแทบที่เครื่องซูบด้านล่างก็จะก่อภัยต่อสุขภาพคน”

ພພທຣີອົງກອຈະກວດ້າໄປຢູ່ນະເມືອງແຄງລົງງານເກອງ

เข้าภายในระยะเวลา 2-3 ปีหลังจากทุกอย่างเสร็จสมบูรณ์แล้ว เพื่อที่จะฝ่าม่องพัฒนาการของผลงานของเข้าไปอย่างคื้งคั่งที่มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นอย่างเช่นต้นไม้ในบางส่วนไม่เจริญอย่างตามที่เข้าใจนักการรื้อไว้ซึ่งเข้าสามารถลงมือแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างง่ายดาย ปัญหาโดยมากมักจะเกิดจากการกดแล็ปิดวิธีซึ่งเมื่อครู่สาเหตุแล้วก็สามารถลงมือเยียวยาแก้ไขปัญหาได้ดังจด

ณ วันนี้ส่วนแนวตั้งที่ปลูกขึ้นบนผ้าสักหลาด
ที่เมืองยุนนานิว่าที่สุดของแพทริคเมื่อยุ่ง 30 ปี ตั้ง
อยู่ภายใต้อานามบริเวณบ้านของเขานั้นเอง ตั้งนี้ไม่
นานาชนิดถูกปลูกลงบนผ้าสักหลาดนี้ด้วยการ
เพาะเมล็ดพันธุ์บ้าง ปักชำบ้าง หรือบางต้นโดย
เต็มวัยแล้วก็มี พร้อมติดตั้งระบบการให้น้ำจาก
ด้านใน เป็นอุปกรณ์ที่น้ำจะไปจางตัวลงในใบเพิ่ม

“ เมื่อไรก็ตามที่พื้นที่
ราบถูกก้มนุชเข้าไปอยู่ชน
จนไม่มีเหลือ ผู้ขออภัยยัง
ว่า สวนแนวตั้งเป็นเครื่อง-
มือชั้นเยี่ยมในการฟื้นฟู
คุณภาพอากาศและน้ำ
และแน่นอนว่า Yangซึ่งลด
สภาพโลกร้อนได้ ”

เติมชุดเชิงสารอาหารที่ต้นไม้ได้รับในปริมาณพิเศษ น้อยลงไป ซึ่งแน่นอนว่า วิธีการที่ดีที่สุดคือการรีไซเคิลโดยการนำน้ำที่ผ่านการใช้สอยมาแล้วมาใช้ใหม่ น้ำอุ่น หรือน้ำฝนที่ออกจากการกันสาดบ้าน และน้ำจากเครื่องปรับอากาศ

น้ำหนักกิโลกรัมของส่วนแนวตั้ง เมื่อร่วมกับน้ำหนักของต้นไม้และโครงเหล็กเข้าด้วยกันแล้วอย่างกว่า 30 กิโลกรัมต่อตารางเมตร อย่างไรก็ตามสามารถนำไปติดตั้งได้บนผนังทุกรูปแบบโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องขนาด และความสูง

และต้องขอขอบคุณผลจากการติดตั้งส่วน
แนวตั้งซึ่งสามารถทำหน้าที่เป็นชันวนกันและ
เก็บความร้อนได้ดีตามที่แพทรอยคิกล่าวไว้ว่า

“ส่วนแนวตั้งสามารถช่วยลดการใช้พลังงานได้ดีอย่างมีประสิทธิภาพ ในฤดูหนาวสามารถกันความหนาวเข้าสู่อาคารได้ ส่วนในฤดูร้อนก็ยังสามารถผลิตไออกซิเจนได้โดยธรรมชาติ อีกทั้งส่วนแนวตั้งยังมีประสิทธิภาพในการกรองอากาศ ในส่วนของในระบบกรองอากาศซึ่งเป็นมอย่างมาก”

และอวัยวะย่อยๆ ทุกส่วนของต้นไม้ล้วนแล้วแต่ทำหน้าที่เป็นระบบกรองอากาศธรรมชาติขนาดใหญ่ มลภาวะต่างๆ จะผ่านเข้ามาทางอากาศแล้วมาเกาะอยู่บนพื้นผิวน้ำสักหกเดือนก็จะคายๆ ย่อยสลายกลไกเป็นแร่ธาตุและกลไกเป็นปัจจัยให้แก่ต้นไม้ในท้ายที่สุด

... เมื่อไรก็ตามที่พื้นที่ราบถูกมนุษย์ใช้ประโยชน์จนไม่มีเหลือ ผู้ขออภัยยันว่า สวนแนวตั้งเป็นเครื่องมือชั้นเยี่ยมในการฟื้นฟูคุณภาพอากาศและน้ำ และแน่นอนว่า焉งช่วยลดสภาวะโลกร้อนได้โดยการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ก่อให้เกิดสภาวะเรือนกระจกและผ่านให้กลับเป็นก๊าซออกซิเจน"

สวนแนวตั้งทำให้มุขย์ได้มีโอกาสสร้าง
วงจรชีวิตใหม่ที่คล้ายคลึงกับสภาพแวดล้อม
ในธรรมชาติมากที่สุด นี้คือวิธีหนึ่งในการเติม
ธรรมชาติเข้าไปในพื้นที่ของมนุษย์ หลังจาก
ที่มนุษย์ได้ถอนทำลายธรรมชาติออกไปจาก
ชีวิตประจำวันแล้ว ดังเช่นขอขอบคุณองค์ความ
รู้ทางด้านพอกษาศาสตร์และประสบการณ์อัน
ยาวนานของแพทย์วิศว์ที่ทำให้ในปัจจุบันนี้เรา
สามารถสร้างสรรค์กิจกรรมที่คนด้วยตัวเองไม่
ให้岡มาแลกดูกิจกรรมที่คนอื่นทำให้เราได้
แม้เวลาจะเป็นเวลามากคงน้อยเรื่องก็ตามที่

เมื่อกล่าวถึงผลงานของแพทริคในประเทศไทย นักเขียนคนหนึ่งกล่าวว่า “การที่แพทริคได้รับการต้อนรับอย่างดีในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าเขาเป็นบุคคลที่มีความสามารถและมีความสำคัญในวงการศิลปะไทย” นักเขียนคนนี้ยังกล่าวต่อว่า “การที่แพทริคได้รับการต้อนรับอย่างดีในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าเขาเป็นบุคคลที่มีความสามารถและมีความสำคัญในวงการศิลปะไทย”

“บ่างงานก็จัดว่าพอใช้ได้นะครับ บ้างงาน ก็คุ้มสร้างสรรค์มากๆ แต่บ้างงานขอมาค่าตอน ข้างหน้า และทำอย่างผิดวิธี อย่างเช่น ไม่ใน กระถางบนโครงเหล็กที่ติดตั้งอยู่ตามเสาวาง รถไฟฟ้าที่ kos เป็นต้น แต่ถึงอย่างไรก็ยังดีกว่า “ไม่มีต้นไม้มีอาเสิร์เบนนะครับ”

ไม่ว่าจะเป็นในเมืองใหญ่ ก็ตาม ผนังเปลือยเปล่าสามารถแปรสภาพให้กลายเป็นสวนแนวตั้งได้ซึ่งจะกล่าวมาเป็นเกราะกำบัง อันมีคุณค่าทางด้านความหลักหลา丫头 ชีวภาพอย่างยิ่ง และยังเป็นเครื่องย้ำเตือนถึงชีวิตประจำวันอันไม่น่าพักพิงอาศัยในป่า คงกรีด เมืองใหญ่บุนลากที่มีธรรมชาติเป็นผู้ครอบครองในนี้ ๔